

ת"פ 3114/20 - מדינת ישראל נגד משה פרס

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 20-3114 מדינת ישראל נ' פרס

לפני	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
בענין:	המואשימה
עיר ב"כ עזה"ד שירלי אוחזין	מדינת ישראל
תביעות ירושלים	ע"י ב"כ עזה"ד שירלי אוחזין
	נגד
משה פרס	הנאשם
ע"י ב"כ עזה"ד חיים הדיה	ע"י ב"כ עזה"ד חיים הדיה

זכור דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם הודה בביצוע 3 עבירות **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מכתב האישום עולה כי ביום 6.1.2019 שלח הנאשם למטלון, על רקע פעילותו הפוליטית של האחرون בארגון שמאל, שלושה מסרים מאויימים בפסיכוק. בין היתר כתב לו כי הוא (המטلون) הוא "מת מהלך" כי "אכניס לך סיכון בתוך הלב ואסובב אותה חזק...", "אתה בן מות", "אתה מת" ו"אני אdag אישית לחסל אותך".

ברקע הדברים וביחס להסדר הטיעון יזכיר, כי לנאשם רישום פלילי בעבירות אלימות, ותליו ועומד נגדו מאסר מותנה בן 4 חודשים, שהוטל עליו ביום 1.11.2017 בת"פ 4340-09-17 (**תיק התנאי, המאסר המותנה**). במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשם ישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות, ואם הtester יציג תמונה חיובית של קבלת אחריות, אי פתיחת תיקים חדשים ושיטוף פעולה עם גורמי הטיפול, ועתרו הצדדים המשותף להארכת המאסר המותנה ולהטלת של"ז בהיקף 300 שעות, כניסה בגובה 1,000 ל"נ, פיצוי בגובה 2,000 ל"נ והתחייבות בסך 5,000 ל"נ. עוד הוסכם כי אם הtester יהיה שלילי, ירצה הנאשם מאסר בן 6 חודשים כולל את הפעלת המאסר המותנה.

טסקורי שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו 4 טסקורים. הנאשם בשנות השלישיים לחיו, נשוי ואב לשלווש בנות. כיום עובד מזה כשלוש שנים בתפקיד מנהלי ואחרראי בחברת לוגיסטיקה לשבעות רצון מעבידיו (שגם העיד לפניי במסגרת שמיעת ראיות לעונש). הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, סיים את לימודי התיכון והתגייס לצה"ל, אך במהלך שירותו היה מעורב בתאונת קשה שבה נפצע ונזקק לאחר מכון לנתחים ולטיפולים לא פשוטים, ונותר עם נכות בוגינה. בסופה של דבר, הותר לו שימוש בקנבס רפואי בשל כך. מעבר לכך הייתה לתאונת השפעה על מצבו הנפשי של הנאשם. בנוסף, איבד

הנואשם את אמו בגין צער יחסית בשל מחלת קשה, ואף חוויה קשה זו הותירו בו את חותמה. הנואשם החל לצרוך סמים ובמהמשך, כאמור קיבל היתר לצריכת קنبיס רפואי, כאשר פעל להיגמל מאופיאטים. הנואשם קיבל אחריות למעשי, חש בושה בגינס וטען כי ביצע אותם באופן אימפלטיבי, מבליל לשקל אוטם עד הסוף, בשל פגיעה שחווה בכבודם של חילו'ן בעקבות דברים שפרנס המתלוון, ועליהם הגיב הנואשם באופן מאין כאמור. הנואשם טען, כי רצחה להפחיד את המתלוון ולהרתיע אותו מפני השמעת דעות דומות בעתיד, אך ברובות הזמן הבין את טעותו, ולהתרשם שירות המבחן, הנואשם מחזיק בעמדות התומכות בריבוי דעתות ובזקאות כל אדם לדעתו מתוך כבוד הדדי. יחד עם זאת שירות המבחן עמד על אופיו האימפלטיבי של הנואשם, וכן עמד על כך שלמרות ארבע הזדמנויות שניתנו לנואשם במהלך הליך זה לשחק פעולה עם השירות, לא נרשם שיתוף פעולה, הנואשם הגיע רק לבדיקה שתן אחת שנמצאה חיובית لكنביס בלבד, ככלעשות אחרות לא הגיעו בתירוצים שונים. שירות המבחן חושד כי הנואשם ממשך לעשות שימוש במסים אחרים מלבד קنبיס, ואולם לא הוצאה ראייה לכך. בנסיבות אלו, המליץ שירות המבחן על הפעלת המאסר המותנה בדרך של עבודות שירות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

הממונה מצא את הנואשם כשיר לביצוע עבודות שירות בחברת "המשקם" בירושלים.

ראיות וטייעונים לעונש

המאשימה הציגה את רישומו הפלילי של הנואשם ואת המאסר המותנה עליהם עمدתי, ומטעם הנואשם העיד מעסיקו, שסיפר על אדם חיובי עדין ונדיב, שפועל במסירות במסגרת עבודתו, למטרות הקשיים עמו הוא מתמודד.

ב"כ המאשימה סקרה שאין לכבד את ההסדר, אף לא בחולפותו השלילית (6 חודשים עבודות שירות), נוכחות התנהלות הנואשם והעליה מהתקירים, ועתרה להטיל עליו 8 חודשים מאסר שכולו וירצוי עבודות שירות וענישה נלוית. ב"כ הנואשם עמד על נסיבותיו הקשות של הנואשם, על הקשיים עמו מתמודד ועל תפקודו החיובי במקום עבודתו, וביקש להסתפק בהארכת התנאי ובענישה נלוית.

קבעת מתחם העונש הולם

על בית המשפט להכריע מהו העונש הולם בנסיבות המקירה ובנסיבות הנואשם, רק לאחר שקבע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה. יש לתת את הדעת לערכים המוגנים, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנואשם וכן מדיניות הענישה הנהוגת.

אשר לערכים המוגנים - עבירת איומים פוגעת באוטונומיה של האדם, نوعה להצער את צעדיו, להפחיד אותו ולגרום לו להתנהג בצורה מסויימת, או למנוע ממנו להתנהג בצורה מסויימת. בשל כך, ובודאי בנסיבות המקירה, הנוגע לחופש הביטוי ולחופש המיצפון הקשורים בטבורם לחופש של אדם לבחור את דרכו הפוליטית, יש חומרה בביצוע העבירה זו, שנועדה לפגוע בחירות המחשבה והביטוי של האדם, בשים לב להוינו אזרחים בחברה דמוקרטית המתימרת להיות חופשית. מידת הפגיעה בערכיים המוגנים ניכרת במקרה זה.

עמוד 2

אשר לנسبות ביצוע העבירה - הנאשם אחראי למשעים שחומרתם בטיב האיומים ברצח על המתלוון, רק מושום שדבריו גרמו לנאשם לעלבון, ורק מושום שהנאשם הצדען מהם. חומרה נוספת היא בהשנות האיומים בשלושה פוסטים נפרדים, שחומרת כל אחד מהם די בה. חומרה יתרה היא המנע מהאחרי האיומים, והוא הרצון לכפות על המתלוון דרך חשיבה אחרת, באופן היורד לשורש האוטונומיה שלו וליכולתו לבחור בחירה חופשית. בנוסף, ולא פחות מכך, באווירה הפליטית האליםנה הנוכחית, בה השמעת איומים כלפי פעילים פוליטיים ובבחירה ציבור הפקה לחזון נפרץ, גם הפעלת אלימות על רקע פוליטי אינה כה נדירה, פוטנציאלי הנזק מאויימים בסגנון "התרת דם", עלול להיות קטלני. אין כל הצדקה למשעה, וגם אופיו האימפרטורי של הנאשם וחוויות העבר שלו בצבא, אין בהם להצדיק את שעשה.

אשר למידניות הענישה הנוגגת - בנסיבות של איומים על רקע פוליטי, הנטייה היא להחמיר בענישה.

א. רע"פ 8253/18 **ינאי נ' מ"י** (מיום 25.11.2018) - במקורה זה הנאשם נדון ל-6 חודשים אחדשי עבודה שירות על בסיס מתחם שבין מספר חודשים ועד 12 חודשים מסר, בשל השמעת איומים כלפי שופט, בת זוגו ועורך דינה אגב הילך משפט. גם שם עמד בית המשפט העליון על חומרה נסיבות מעין אלו.

ב. עפ"ג (43248-01-22) **מ"י נ' בן דור** (מיום 18.5.2022) - במקורה זה הודה הנאשם באיומים על חי' ר' הממשלה ובנו בשלוש הזרמוויות. נקבע מתחם שבין שישה ל-12 חודשים מסר והנאשם נדון ל-10 חודשים מסר בפועל במקום עונש של עבודות שירות. בית המשפט עמד שם על חומרת איומים כלפי נבחרי ציבור.

מתחם העונש ההולם - لكن, מתחם העונש ההולם יכול במספר חודשים אחדשי מסר ועד 12 חודשים מסר וענישה נלוית.

הסדר הטיעון

גם בדיון תיקון 113 לחוק העונשין, ובהתאם לפסקית בית המשפט העליון, על בית המשפט לבחון את סבירות ההסדר בהתאם לקריטריונים שנקבעו בתיקון 113 [ע"פ 921/17 **אבו צעילה נ' מ"י** (מיום 28.5.2017); ע"פ 512/13 **פלוני נ' מ"י** (מיום 13.12.2013) בפסקאות 13 - 21 לפסק דין של כב' השופט מלצר (**ענין פלוני**)]. בעניינו, הסדר הטיעון בהתאם לחולפה שלילית נוטה לקולה ועמדת המאשימה בטיעונים לעונש, דזוקה מתישבת עם רמת הענישה הנוגגת בנסיבות דומות. עם זאת, לא סבירתי שיש מקום לסתות מן ההסדר, כפי שעשו בא-כוח הצדדים גם יחד, כל אחד מטעמי ולשיטתו, וזאת ממספר טעמי:

הטעם הראשון הוא, שלמרות הרצון לשיער לנאשם להגיע לסיום הילך באופן שיכל למשם את ההסדר בחולפו החייבית, הנאשם לא עשה כל מאמץ לשתף פעולה עם שירות המבחן, וגם אם הנאשם מתבקש מבחינה נפשית, לא סבירתי שיש בכך תירוץ משבע רצון להתנהלותו לאורך תקופת ארוכה, رغم הביאה לבזבוז משאים ציבוריים יקרים לריק (כוונתי בעיקר לזמן של שירות המבחן המצוי במצבה גדולה עד מאד, המשפיעה לרעה על זכויות נאשמים עצורים לדוגמה). חזקה שהנאשם יודע היטב את השלכות התנהלותו זו על התוצאה העונשית, בוודאי שעיה שאינו מגייע להילך זה חף מעבר פלילי קודם ורלבנטי (בעבירות אלימות) ובוודאי שעיה שחררב המאסר המותנה מנופת מעליו. אך יש להוסיף את העובדה כי הנאשם הזהר על-ידי במהלך שלוחה דיןיהם נפרדים על-פני שנה שלמה, מפני השלכות

התנהגותו, אך הדבר לא הביא לשיפור תפקודו;

הטעם השני הוא, כי הנسبות שתוארו לעיל, מתיישבות לחולין עם החלטה השילית של הסדר, ולא נמצאו נסיבות חריגות לחומרה או לקולה, המצדיקות התכחשות להסדר. חזקה שהסדר אליו הגיעו הצדדים יקיים, גם כשהדבר לא נכון או אופטימלי למי מהם. יש בנסיבות ההסדר כדי להגביר את הוודאות המשפטית, ולהעביר מסר לשני הצדדים, בדבר מחויבותם להסדר. בהקשר זה ראה **בעניין פלוני**, פסקה 9.

בנוסף ומעבר לדרוש אצין, כי לטעמי הצדדים טעו כשהתייחסו למאסר המותנה כאל מאסר מותנה בר-הפעלה, שכן בשל ביצוע 3 עבירות איומיים, הפך המאסר המותנה לחב-הפעלה. עם זאת, לא בשל היבט משפטי זה הגעתו למסקנה אליה הגעתו.

בנסיבות אלה, אין להידרש למקום הנשם בתחום העונש שקבוע, ויש לקבוע כי ההסדר שהוצע יקיים על-פי חלופתו המהימנה, בחזקת ענישה הולמת לנسبות המעשה והעשה אחד.

גזרת הדין

ונכון כל האמור, אני גוזר על הנשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשים מאסר בעבודות שירות, שיבוצעו ב"המקם" בירושלים החל מיום 2022.12.1. במועד זה על הנשם להתייצב במשרדי הממונה עד לשעה 00:08. ככל שהנשם לא יבצע את העונש כנדרש, ניתן להמירו למאסר בפועל ללא החלטה שיפוטית;
- ב. מפועל בחופף את המאסר המותנה בתיק התנאי, כך שבסה"כ ירצה הנשם 6 חודשים מאסר בעבודות שירות כאמור לעיל;
- ג. 6 חודשים מאסר שלא ירצו, אלא אם יעבור הנשם כל עבירות אלימות לרבות איומים ולמעט היזק לרכוש, בתוך 3 שנים מסיום עבודות השירות;
- ד. קנס בסך 1,000 ₪ או 4 ימי מאסר תמורה אם לא ישלם. הקנס ישולם ב-4 תלולים שוויים ורצופים החל מיום 2023.1.1. ובכל 1 לחודש רציף ועוקב. לא ישולם תשלום במועד יעמוד הקנס לפירעון מיידי;
- ה. פיצוי למוחלון, ע"ת 3, בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם בתשלום אחד עד ליום 2023.2.1;
- ו. התחיהות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור כל עבירות אלימות לרבות איומים ולמעט היזק לרכוש, בתוך שנתיים מהיום.

ניתן לקוז כל הפקדה שבתיק עם הפיצוי והקנס, על אף כל הودעת עיקול. יתרת זכות, בהיעדר עיקולים, תושב לנשם.

קנסות ופיצויים ניתן לשולם כעבור 3 ימים מיום מתן גזר הדין בחשבון המרכז לגביית קנסות בדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי באתר www.eca.gov.il
 - טלפון: **073-2055000** או **35592***
 - בזמן בכל סניף של בנק הדואר בהציג תעודה זהה בלבד
לא יונפקו שוברי תשלום.
- יש לשולח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.
זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ז' תשרי תשפ"ג, 20 אוקטובר 2022, במעמד הצדדים.